

Nr 204.

Ankom till riksdagens kansli den 17 juni 1941 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av anslag till statens utrymningskommission.

(4:e avd.)

I årets statsverksproposition (femte huvudtiteln, punkterna 198 och 199) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Statens utrymningskommission: Avlöningar samt till Statens utrymningskommission: Omkostnader för budgetåret 1941/42 beräkna förslagsanslag å 180,000 kronor respektive 60,000 kronor.

I propositionen nr 277 har Kungl. Maj:t sedermera, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 23 maj 1941, föreslagit riksdagen att å riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisa dels till Statens utrymningskommission: Avlöningar ett förslagsanslag av 195,000 kronor, dels ock till Statens utrymningskommission: Omkostnader ett förslagsanslag av 75,000 kronor.

I skrivelse den 1 oktober 1940 har *statens utrymningskommission* förklarat sig anse, att de anslag, som kunde bliva erforderliga för kommissionens verksamhet under budgetåret 1941/42 borde beräknas till följande belopp, nämligen 1) till statens utrymningskommission: avlöningar 180,000 kronor; 2) till statens utrymningskommission: omkostnader 60,000 kronor; 3) till civilt luftskydd: förberedande åtgärder för mottagande av evakuerad civilbefolkning m. m. 500,000 kronor; samt 4) till understöd åt civila flyktingar från Norge, Danmark och Finland m. m. 500,000 kronor.

Sedermera har utrymningskommissionen i skrivelse den 8 april 1941, under hänvisning till de erfarenheter, som vunnits under tiden sedan skrivelsen den 1 oktober 1940 avlåtits, i vissa avseenden framkomit med ändrade beräkningar rörande medelsbehovet. I nämnda skrivelse har kommissionen beträffande anslaget till utrymningskommissionen: avlöningar meddelat, att utgifterna för arvoden och löner under innevarande budgetår intill den 1 april uppgått till 160,831 kronor 12 öre. Under mars månad hade till kommissionens ledamöter och tjänstemän utgått sammanlagt 15,293 kronor 9 öre samt till inkvarteringscheferna jämte biträden tillhoppa 10,388 kronor 58 öre. I sistnämnda belopp inginge emellertid vissa extra ersättningar och arvoden till ett sammanlagt belopp av 5,827 kronor 87 öre. Kommissionen anför vidare, att kommissionen numera anser den uppskattning av

förevarande medelsbehov för nästa budgetår till 180,000 kronor, som kommissionen gjorde i skrivelsen den 1 oktober 1940, vara väl låg. Kommissionen föreslår, att anslaget till avlöningar beräknades till 18,000 kronor i månaden, och att anslaget för budgetåret sålunda upptoges till sammanlagt 215,000 kronor.

Statskontoret har förklarat, bland annat, att den av kommissionen lämnade summariska redogörelsen för de arbetsuppgifter, som ankomme å kommissionen och dess lokala organ, icke övertygat statskontoret om att avlöningsanslaget behövde höjas utöver det i årets statsverksproposition beräknade beloppet 180,000 kronor. Statskontoret föreställde sig, att det pågående arbetet med inventeringen av till internat lämpade fastigheter borde hava fortskridit så långt, att den därför erforderliga personalen inom en nära framtid skulle kunna helt indragas.

I fråga om medelsbehovet under anslaget till statens utrymningskommission: omkostnader, som för budgetåret 1940/41 uppförts med 50,000 kronor, har kommissionen i skrivelsen den 8 april 1941 meddelat, att utgifterna under anslaget intill den 1 april 1941 utgjort 71,126 kronor. Kommissionen föreslår att anslaget för budgetåret 1941/42 beräknas till 80,000 kronor.

Statskontoret har i yttrande förklarat sig icke vara övertygat om att omkostnadsanslaget behövde höjas utöver det preliminärt beräknade beloppet 60,000 kronor.

Departementschefen, som icke ansett sig böra hemställa om anvisande å riksstaten av anslag för mottagande av evakuerad civilbefolkning eller till understöd åt vissa flyktingar, har i ärendet anfört följande:

Med skrivelse den 15 februari 1941 har socialstyrelsen inkommit med utredning rörande den med statens stöd bedrivna hjälpverksamheten för flyktingar. Utredningen, vilken innehåller förslag i fråga om organisationen av flyktingshjälpen, har varit föremål för remissbehandling. Jag är emellertid ännu icke beredd att taga slutlig ställning till de spörsmål, som innefattas i socialstyrelsens utredning. Utrymningskommissionens avlönings- och omkostnadsanslag äro emellertid av mig nu beräknade under antagande, att åtskilliga av de uppgifter i avseende å flyktingar, vilka för närvarande åvila utrymningskommissionen, komma att ombesörjas av annat organ. Härav förändrades viss nedsättning av kommissionens avlönings- och omkostnadsanslag.

Vad angår avlöningsanslaget finner jag det möjligt att utan men för organisationen i besparingssyfte ytterligare något reducera det av kommissionen föreslagna beloppet.

Efter gjorda överslagsberäkningar har jag stannat för att föreslå, att avlöningsanslaget upptages till 195,000 kronor och omkostnadsanslaget till 75,000 kronor.

Vissa beräkningar hava gjorts angående storleken av det belopp, som kan komma att under nästa budgetår erfordras till förberedande åtgärder för mottagande av evakuerad civilbefolkning. Så pass många osäkra faktorer spela emellertid härvidlag in att jag ej är beredd att nu hemställa om anvisande å rikstaten av något anslag för ändamålet. Uppkommande kostnader torde i stället tills vidare få utgå av medel uppförda å den beredskapsstat, varom chefen för finansdepartementet denna dag framlägger förslag.

På grund av det läge, vari frågan om organisationen av flyktingshjälpen, enligt vad jag nyss anfört, befinner sig, äskas i detta sammanhang ej heller

något anslag till understöd åt nyssnämnda flyktingar. Tills vidare torde medelsbehoven för ändamålet få täckas från det för nästa budgetår under femte huvudtiteln upptagna anslaget till bidrag till flyktingars uppehälle, yrkesutbildning m. m. (punkt 205 i statsverkspropositionen).

Utrymningskommissionen har karaktären av en krisorganisation, och det är därför särskilt angeläget att den ej ges större omfattning än som läget framtvingar, liksom ock att man tar sikte på möjligheterna för dess snabba avveckling i den mån förhållandena åter göra detta möjligt. Dessa synpunkter torde emellertid kommissionen själv beaktat i det den räknat med att såvida ej oförutsedda omständigheter tillstöta dess kansliorganisation efterhand skall kunna inskränkas.

Utskottet.

Vad angår anslagen till kommissionen vill utskottet tillstyrka att dessa — med viss reduktion av vad som av kommissionen begärts — bestämmas till de av departementschefen föreslagna beloppen, nämligen 195,000 kronor till avlöningar samt 75,000 kronor till omkostnader.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för budgetåret 1941/42 under femte huvudtiteln anvisa

- a) till *Statens utrymningskommission*: *Avlöningar* ett förslagsanslag av 195,000 kronor;
- b) till *Statens utrymningskommission*: *Omkostnader* ett förslagsanslag av 75,000 kronor.

Stockholm den 17 juni 1941.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson*, *Oscar Olsson*, *Asplund*, *Per Gustafsson*, *Bernhard Nilsson*, *Torsten Ström*, *Heiding*, *Andrén*, *Bäcklund*, *Karl Andersson*, *Bäckström* och *Gillström*; samt

från andra kammaren: herrar *Jonsson* i Eskilstuna, *Eriksson* i Stockholm, *Svensson* i Grönvik, *Andersson* i Prästbol, *Danielsson*, *Persson* i Falla, *Lindberg* i Umeå, *Andersson* i Malmö, *Bergström*, *Hansson* i Rubbestad, *Akerström* och *Eriksson* i Frägsta.
